

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Навчально-науковий інститут економіки і менеджменту
Кафедра суспільних дисциплін

07-03-11

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять
з навчальної дисципліни
«Політологія»

для студентів за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент»
денної форми навчання

Рекомендовано методичною
комісією напряму підготовки
6.030601 «Менеджмент»
протокол № 2 від 23.09.2015р.

Рівне – 2015

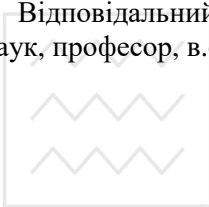

Національний університет

Методичні вказівки до семінарських занять з навчальної дисципліни «Політологія» для студентів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» денної форми навчання / Штука І. А. – Рівне : НУВГП, 2015. – 24 с.

Упорядник: Штука І. А., кандидат політичних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін.

Відповідальний за випуск: А. Є. Залужна, доктор філософських наук, професор, в.о. завідувач кафедри суспільних дисциплін.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© Штука І.А., 2015
© Національний університет
водного господарства
та природокористування, 2015

ЗМІСТ

1. Вступ.....	4
2. Методичні поради для роботи над дисципліною.....	5
3. Теми семінарських занять.....	7
4. Плани семінарських занять.....	8
5. Види самостійної роботи	19
6. Питання до підсумкового контролю з дисципліни.....	21
7. Рекомендована література.....	22
8. Інформаційні ресурси.....	23

1. Вступ

Вивчення дисципліни «Політологія» передбачає набуття студентами знань про політичні явища та процеси, про політику як суспільне явище.

Політика тією чи іншою мірою зачіпає всіх людей. Кожен член суспільства так чи інакше втягується у політичне життя незалежно від свого бажання, бо він живе в країні, де існує певний політичний лад. Протягом абсолютно всієї історії людства політика незмінно впливала на долі народів, країн і повсякденне життя людей.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного розуміння про політику як соціально-економічне явище; вміння виявляти закономірності розвитку політичних явищ та подій; визначати конкретні функції, які виконує політологія як наука для кожної окремої людини і суспільства в цілому.

Навчальна програма дисципліни «Політологія» розрахована на студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними програмами підготовки бакалаврів.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- засвоєння основних термінів і понять політології на рівні відтворення;
- оволодіти основними категоріями політичної науки;
- тлумачення та використання їх у повсякденному та професійному житті;
- формування вмінь і навичок політичної поведінки.

Згідно з вимогами державних стандартів щодо вищої освіти, студент, вивчаючи дисципліну «Політологія», повинен

знати:

- історію розвитку політичної науки та становлення її як навчальної дисципліни;
- зміст взаємодії політики з іншими сфера суспільного життя та з науковими дисциплінами;
- сутність, ознаки, основні критерії класифікації політичної влади;
- принципи розвитку та функціонування політичних систем світу;
- особливості становлення та модернізації політичної системи сучасної України;
- орієнтуватися у різного типу політичних режимів, визначати

їхні параметри та ознаки;

– становлення багатопартійності та основи виборчих систем;

уміти:

- володіти основними категоріями політичних знань та застосовувати їх при виконанні теоретичних і практичних завдань;
- працювати із літературою, оволодіння мистецтвом викладу думки, розвивають навички самостійного дослідження;
- розглядати класифікацію суб'єктів політики, що дозволить окреслити місце і роль того чи іншого суб'єкта політики та його готовність і можливість впливати на політичні процеси;
- засвоїти методологію вивчення діяльності і розвитку політичних систем і політичних процесів;
- вміти орієнтуватися в основних світових політичних школах, концепціях і напрямках розвитку політології, мати уявлення про сутність політичного життя, політичних відносин і процесів;
- формувати і відстоювати власну політичну позицію, чітко усвідомлювати свої громадянські права, свободи і обов'язки, аргументовано відстоювати принципи демократії, правової держави, громадянського суспільства.

2. Методичні поради для роботи над дисципліною

Зміст дисципліни реалізується опануванням трьох блоків: теоретичного, практичного та блоку самостійної роботи.

Теоретичний блок містить основні проблеми політичної теорії, її принципи, категорії, суттєві ознаки і характеристики. У ньому розкриваються теоретичні та практичні проблеми сучасного політичного життя України, формування її політичної системи, розвитку демократії, правової держави, громадянського суспільства.

Під час практичної та самостійної роботи студенти відпрацьовують конкретні вміння і навички аналізу сучасних політичних процесів, готують й захищають проблемні реферати, виконують контрольні завдання.

Для розуміння студентами навчального курсу, методики семінарських занять та самостійної роботи, підсумкового контролю

Національний університет

вказівки містять теми і плани практичних занять, теми самостійної роботи, теми для написання рефератів та вимоги до їх виконання, питання для модульного контролю, рекомендовану літературу, інформаційні ресурси.

Для успішної підготовки студента до семінарського заняття розділ «Плани семінарських занять» містить тему, вид семінарського заняття, перелік питання, які будуть розглядатися на занятті, перелік основних політологічних термінів, перелік тем рефератів, список рекомендованої літератури відповідно до тематики заняття.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

3. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.	З.ф.
1.	Політика як соціальне явище. Політологія як система знань про політику	2	-
2.	Політична влада: сутність, види, ресурси	2	-
3.	Політична система суспільства. Політичні режими	2	-
4.	Держава в політичній системі суспільства	2	-
5.	Політичні партії. Вибори та виборчі системи	2	-
6.	Громадсько-політичні об'єднання	2	-
	Разом	12	-

4. Плани семінарських занять

Семінарське заняття № 1

Тема: Політика як соціальне явище. Політологія як система знань про політику

Вид заняття: семінар – розгорнута бесіда

План заняття

1. Зміст, структура, суб'єкти та основні функції політики.
2. Взаємодія політики з іншими сферами суспільного буття.
3. Політологія як наука та навчальна дисципліна.
4. Об'єкт, предмет, методи, категорії політології.
5. Функції політології.
6. Взаємозв'язок політології з іншими науками.

Основні поняття: політика, політика як мистецтво, політика як діяльність, політика як наука, критерії політики, політологія, категорії політології, політична філософія, політична історія, політична географія, політична астрономія.

Тематика рефератів:

- Нація як суб'єкт політики.
- Взаємообумовленість політики та економіки.
- Роль жінки у політиці (на прикладі низки країн).
- Основні концепції політики.

Література:

1. Давидович С. Політологія. Навч. посібник / С. Давидович, А. Сталовєрова, Г. Ткаченко, Я. Цецик, А. Циганчук, Т. Шевчук. – Рівне: НУВГП, 2014. – С. 7-44.
2. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Вдовичин, Л. Угрин, Г. Шипунов та ін.]; за ред. Н. Хоми. – Львів: «Новий світ», 2015. – 492 с.
3. Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / За ред. Ф. Кирилюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С.35-166.
4. Шляхтун П. Політологія. Теорія та історія політичної науки / П. Шляхтун. – К.: Либідь, 2002. – С. 8-33, 150-171.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Законспектувати статтю українського політолога Ю. Шайгородського «Політика як міф і наукова діяльність» (Політичний менеджмент. – 2008. – №6. – С.30-40.)

Контрольні питання до теми

«Політика як соціальне явище. Політологія як система знань про політику»

1. Охарактеризуйте сутність поняття «політика».
2. Назвіть суб'єкти та об'єкти політики.
3. Проаналізуйте види політики.
4. Охарактеризуйте політику як мистецтво.
5. Що є предметом та об'єктом політології?
6. Перерахуйте функції політології та визначте з переліку головні.
7. Назвіть основні критерії класифікації політики.

Семінарське заняття № 2

Тема: Політична влада: сутність, види, ресурси

Вид заняття: семінар-розгорнута бесіда

План заняття

1. Сутність та види влади.
2. Характеристика політичної влади.
3. Ресурси влади.
4. Поняття й ознаки легітимності влади.
5. Типи легітимності влади.

Основні поняття: влада, політична влада, сімейна влада, духовна влада, економічні ресурси влади, гілки влади, законодавча влада, виконавча влада, судова влада, авторитетна влада, легітимність.

Тематика рефератів:

- Основні концепції влади.
- Теорії влади М. Фуко та М. Крозьє.
- Способи легітимації влади в сучасній Україні.
- Сила, авторитет та примус у структурі влади.
- Особливість реалізації принципу поділу влади в Україні.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Прочитати та законспектувати статтю Ф. Рудича «Політична влада та опозиція в Україні» (Віче. – 2013. – №17. – С. 10-15.)

Література:

1. Давидович С. Політологія. Навч. посібник / С. Давидович, А. Сталовєрова, Г. Ткаченко, Я. Цецик, А. Циганчук, Т. Шевчук. – Рівне: НУВГП, 2014. – С. 72-96.
2. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Вдовичин, Л. Угрин, Г. Шипунов та ін.]; за заг.ред. Н. Хоми. – Львів: «Новий світ», 2015. – 492 с.
3. Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / За ред. Ф. Кирилюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С.204-223.
4. Юрій М. Основи політології / М. Юрій. – К.: Кондор, 2009.
5. Коваленко А.А. Виконавча влада в сучасних умовах: проблеми розвитку // Держава і право. – 2002. – Вип.3. – С. 383-390.

Контрольні запитання до теми

«Політична влада: сутність, види, ресурси»

- 1.Що розумієте під делегітимацією влади?
2. Перерахуйте види влади. Що в них спільного, що відмінного?
3. Назвіть ознаки та функції політичної влади.
4. Які Вам відомі влада може застосовувати ресурси, для досягнення своєї мети?
5. Назвіть критерії, згідно яких можна класифікувати владу.
6. Що таке легітимна та авторитетна влада?
7. Що означає публічність політичної влади?

Семінарське заняття №3

Тема: Політична система суспільства. Політичні режими

Вид заняття: семінар-доповідь

План заняття

1. Поняття, структура та механізми функціонування політичної системи суспільства.

2. Підходи до моделювання політичних систем.
3. Основні типології політичних систем.
4. Політична система України.
5. Поняття та структура політичного режиму.
6. Типологія політичних режимів.
7. Тоталітаризм як політичний режим.
8. Авторитаризм як політичний режим.
9. Демократичний політичний режим. Політичні принципи демократії.

Основні поняття: політична система суспільства, військова політична система, громадянська політична система, інститут, політична участь, формаційна політична система, рабовласницька політична система, політичний режим, авторитаризм, тоталітаризм, вождизм, військова хунта, абдиція.

Тематика рефератів:

- Порівняльний аналіз моделей політичних систем Д. Істона та Г. Алмонда.
- Переваги та недоліки республіканських форм правління.
- Напівпрезидентські системи країн Європи.
- Становлення громадянського суспільства в Україні.
- Основні концепції демократії.
- Розвиток демократії в сучасній Україні.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Законспектувати статтю Є.Широкової «Сучасні світові тенденції розвитку демократії» (Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. – 2014. –Вип. 61. –С.26-33).

Література:

1. Давидович С. Політологія. Навч. посібник / С. Давидович, А. Сталовєрова, Г. Ткаченко, Я. Цецик, А. Циганчук, Т. Шевчук. – Рівне: НУВГП, 2014. – С. 96-133.
2. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Вдовичин, Л. Угрин, Г. Шипунов та ін.]; за ред.

Н. Хоми. – Львів: «Новий світ», 2015. – 492 с.

3. Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / За ред. Ф. Кирилюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С.223-246, С.260-316.

4. Юрій М. Основи політології / М. Юрій. – К.: Кондор, 2009.

5. Даль Р. О демократии / Р. Даль. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 203 с.

6. Основи демократії / За ред. А. Колодій. –К., 2009, 550 с.

7. Штука І. Політична культура в контексті модернізації політичної системи / І. Штука // Еволюція української державності : соціально-економічні, політичні, культурні аспекти: матеріали Всеукраїнської конференції. — Х.: ХІФ УДУФМТ, 2009. — С. 122-124.

Контрольні запитання до теми

«Політична система суспільства. Політичні режими»

1. Охарактеризуйте структуру політичної системи. Назвіть її основні елементи.

2. У чому полягає суть владно-політичної функції політичної системи суспільства?

3. Від чого залежить стабільність політичної системи?

4. Чи існує зв'язок між стабільністю, прогресом суспільства та ефективністю виконуваних системою функцій?

5. Назвіть основні демократичні принципи. Як ви розумієте принцип прав меншості?

6. Чому не може бути ідеальною демократія?

Семінарське заняття № 4

Тема: Держава в політичній системі суспільства

Вид заняття: семінар-бесіда

План заняття

1. Держава – головний інститут політичної системи.

2. Суть, ознаки, функції та форми держави.

3. Основні концепції походження держави.

4. Форми держави.

5. Державне правління, державний устрій, державний режим.

6. Організація державної влади в Україні.

7. Суть та основні ознаки правової держави.

8. Громадянське суспільство. Структура громадянського суспільства.

Основні поняття: анархізм, держава, диктатура, етатизм, конституція, теократична держава, монархія, республіка, конфедерація, федерація, імперія.

Тематика рефератів:

- Держава в політичній системі суспільства.
- Концепція «автономії політики» Макіавеллі.
- Характеристика держав поліцейського типу.
- Становлення правової держави і громадянського суспільства в Україні.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Прочитати та законспектувати статтю Н. Дубовик «Феномен сильної держави: теоретичні аспекти практичних проблем» (Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право: збірник наукових праць. – 2010. – № 3 (7). – С. 7–13).

Література:

1. Давидович С. Політологія. Навч. посібник / С. Давидович, А. Сталовєрова, Г. Ткаченко, Я. Цецик, А. Циганчук, Т. Шевчук. – Рівне: НУВГП, 2014. – С. 133.-148
2. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Вдовичин, Л. Угрин, Г. Шипунов та ін.]; за заг.ред. Н. Хоми. – Львів: «Новий світ», 2015. – 492 с.
3. Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / За ред. Ф. Кирилюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С.223-246, С.246-281.
4. Юрій М. Основи політології / М. Юрій. – К.: Кондор, 2009.
5. Костючков С. Громадянське суспільство і держава: політико-правові та соціальні аспекти взаємодії / С. Костючков //Наукові праці.Політологія. – Вип.170. – Том 182. – С.38-41.
6. Громадянське суспільство в Україні / Упор. Н. Денчук, Л. Кузіна. – К., 2004.
7. Кін Дж. Громадянське суспільство. Старі образи, нове бачення / Дж. Кін. – К., 2002.

8. Пухкал О. Перспективи та напрями розвитку громадянського суспільства в Україні / О. Пухкал // Вісник національної академії державного управління при Президентові України. – 2007. – № 2. – С. 217–224

9. Усаченко Л. Історичний розвиток поняття «громадянське суспільство» як свідчення сутнісної еволюції його взаємовідносин з державною владою /Л. Усаченко // Стратегічні пріоритети. Науково-аналітичний щоквартальний збірник . – 2008. – № 3(8).

10. Цукур Є. Етапи становлення громадянського суспільства в Україні в контексті забезпечення легітимності політичної влади / Є. Цукор // Політичний менеджмент. – 2009. – № 3 (36). – С. 23-28.

Контрольні запитання до теми

«Держава в політичній системі суспільства»

1. Назвіть основні та додаткові ознаки держави.
2. Які вам відомі теорії походження держави?
3. Чи може індивід впливати на державу? Які режими найбільш сприятливу таку впливу?
4. Якому типу монархії відповідає вислів «Держава – це я»?
5. Яка різниця між унітарними та складними державами?
6. Що є основою для розвитку громадянського суспільства?
7. Чи існує в Україні громадянське суспільство чи перебуває на етапі становлення?
8. Назвіть ознаки громадянського суспільства.

Семінарське заняття № 5

Тема: Політичні партії. Вибори та виборчі системи

Вид заняття: семінар – розгорнута бесіда

План заняття

1. Сутність, генеза і функції політичних партій.
2. Типологія політичних партій.
3. Політичні партії України.
4. Поняття партійної системи. Типи партійних систем.
5. Основні типи виборчих систем.
6. Взаємозв'язок форм правління, партійних і виборчих систем.
7. Партійна і виборча система в Україні.

Основні поняття: партія, вибори, виборча кампанія, право голосу, виборча система мажоритарна, виборча система пропорційна, виборча система змішана, загальне виборче право, непрямі вибори, плебісцит, референдум, лобі, лобіювання, виборчі кампанії.

Тематика рефератів:

- Прямі та непрямі політичні вибори: порівняльна характеристика.
- Етапи історичного розвитку партій.
- Функції партій у недемократичних та постколоніальних державах.
- Парламентські та урядові партії.
- Класифікація партійних систем Дж. Сарторі.
- Інституціоналізація виборчої системи в Україні.
- Групи інтересів в українському політикумі.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Прочитати та законспектувати доповідь заступника генерального директора – директора політико-правових програм Центру Разумкова Ю. Якименка «Партійна система України: динаміка і чинники змін» (Режим доступу: http://www.razumkov.org.ua/upload/1435764692_file.pdf).

Література:

1. Давидович С. Політологія. Навч. посібник / С. Давидович, А. Сталовєрова, Г. Ткаченко, Я. Цецик, А. Циганчук, Т. Шевчук. – Рівне: НУВГП, 2014. – С. 148-180.
2. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Вдовичин, Л. Угрин, Г. Шипунов та ін.]; за заг.ред. Н. Хоми. – Львів: «Новий світ», 2015. – 492 с.
3. Павко А. Повчальний досвід вітчизняної історії: Політичні партії і організації у громадському житті України модерної доби / А. Павко. – К.: Плеяди, 2002. – 552 с.
4. Павко А. Моріс Дюверже – засновник сучасної партології / А. Павко. – Віче. – 2010. – № 13. – С. 28–31.
5. Павко А. Партійно-політична система України перед викликами сучасності / А. Павко // Віче. – 2012. – №15. – С.21-28.

6. **Партійна система сучасної України : еволюція, тенденції та перспективи розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції.** 24-25 листопада, 2011р. – К.: ІПІЕНД, 2012. – 588 с.

7. **Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / За ред. Ф. Кирилюка.** – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С.223-246, С.495-540.

8. **Пушкарєва Г. Партии и партийные системы: концепция М. Дюверже / Г. / Пушкарєва / Социально-политический журнал.** – 1993. – № 9–10. – С. 111–119.

9. **Романюк А. Партії та електоральна політика / А. Романюк, Ю. Шведа.** – Львів: Астролябія, 2005. – 366 с.

10. **Юрій М. Основи політології / М. Юрій.** – К.: Кондор, 2009.

Контрольні запитання до теми «Політичні партії. Вибори та виборчі системи»

1. Дайте визначення поняття «політична партія». Які ознаки політичну партію від інших об'єднань?
2. За якими критеріями типологізують політичні партії?
3. Яка різниця між кадровими й масовими партіями?
4. Які функції виконує політична партія?
5. Які є типи політичних партій?
6. Розкрийте зміст поняття «виборів», «політичні вибори» «виборча кампанія».
7. Охарактеризуйте принципи виборчого права та виборчі цензи.
8. Назвіть та зробіть порівняльну характеристику виборчих систем. З'ясуйте основні недоліки кожної з них.

Семінарське заняття № 6 Тема: Громадсько-політичні об'єднання

Вид заняття: семінар-бесіда

План заняття

1. Поняття, права та функції громадських об'єднань.
2. Класифікація громадських об'єднань.
3. Громадські рухи та організації в Україні.
4. Поняття і функції груп інтересів.

5. Типологія груп інтересів.
6. Політичне представництво груп інтересів.

Основні поняття: політична генерація, громадські організації та рухи, групи інтересів, грипу тиску, міжнародні організації, партократія, політичний рух, біпартизм.

Тематика рефератів:

- Історія творення громадських рухів та України.
- Молодіжний рух в сучасній Україні.
- Громадські рухи сучасності.
- Громадські рухи як об'єкт політологічного дослідження.
- Громадські рухи як чинник динамізації суспільних трансформацій.

Завдання для підготовки до семінарського заняття

Проаналізувати та законспектувати статтю українського політолога В.Зубара «Роль сучасних суспільно-політичних рухів у розвитку української державності» (Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку. – 2014. – №26. – С.65-70).

Література:

1. Горелов Д. Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики: аналіт. доп. / Д. Горелов, О. Корнієвський. – К.: НІСД, 2015. – 36 с.
2. Давидович С. Політологія. Навч. посібник / С. Давидович, А. Сталовєрова, Г. Ткаченко, Я. Цецик, А. Циганчук, Т. Шевчук. – Рівне: НУВГП, 2014. – С. 154-180.
3. Іщенко В. О. Сучасні дослідження суспільних рухів: головні теоретико-методологічні підходи / В. О. Іщенко // Соціальні виміри суспільства. – К.: Інститут соціології НАНУ, 2006.– С. 183–194.
4. Камінська Л. Ф. Теоретичні підходи до дослідження суспільних рухів [Текст] / Л. Ф. Камінська // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Соціологія». – 2010. – Вип. 1-2. – С. 91-93.
5. Кіндратець О. М. Роль світового громадянського суспільства у подоланні негативних наслідків глобалізації [Текст] / О. М. Кіндратець // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2009. – № 37 –

6. Матвійчук А. В. Громадські об'єднання як інститут громадянського суспільства [Текст] / А. В. Матвійчук // Гілея. – 2010. – Вип. 36. – С. 356-367.
7. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Вдовичин, Л. Угрин, Г. Шипунов та ін.]; за заг.ред. Н.Хоми. – Львів: «Новий світ», 2015. – 492 с.
8. Пилипенко О. Громадські рухи як об'єкт політологічного дослідження / О. Пилипенко // Грані. – 2013. – №10 (102). – С.67-72.
9. Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / За ред. Ф. Кирилюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – С.223-246, С.316-326.
10. Трофименко М. В. Антиглобалістський рух: ідеологія та джерела фінансування [Текст] / М. В. Трофименко // Гілея. – 2009. – Вип.19. – С. 302-309.

Контрольні запитання до теми

«Громадсько-політичні об'єднання»

1. Дайте визначення поняття «громадські рухи». Де і коли вони виникли?
2. Профспілкові організації вважаються громадсько-політичними об'єднаннями?
3. Яка існує класифікація громадських об'єднань?
4. Визначте місце і роль громадсько-політичних рухів у політичному житті суспільства.
5. Перерахуйте основні види масових демократичних рухів та їх характеристика.

1. Теми для самостійного вивчення

№ з/п	Назва теми
1.	Зародження політичних ідей та їх розвиток у Стародавньому світі
2.	Західноєвропейська політична думка Середньовіччя та Відродження
3.	Становлення і розвиток політичної науки Нового часу

4.	Основні напрямки західноєвропейської політичної думки XX – поч. XX ст.
5.	Сучасні політичні концепції та доктрини
6.	Розвиток політичної думки в Україні
7.	Системний вимір політики
8.	Політичне лідерство
9.	Політична культура та ідеологія
	Разом

2. Оформлення звіту про самостійну роботу

Підсумком самостійної роботи вивчення дисципліни «Політологія» є складання письмового звіту за темами, вказаними в таблиці.

Захист звіту про самостійну роботу відбувається у терміни, обумовлені студентом і викладачем.

5. Види самостійної роботи

1. Письмовий звіт за темами, вказаними в таблиці.
2. Презентація наукової статті.
3. Написання наукової статті для публікації.
4. Підготовка виступу на студентську конференцію.
5. Участь в олімпіаді з політології.
6. Написання есе.

Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій формі. Контрольні завдання за змістовим модулем включають тестові питання (одна правильна відповідь з чотирьох запропонованих).

Контроль самостійної роботи проводиться:

- з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;
- з семінарських занять – на основі перевірки конспектів та виконаних завдань.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати самостійної роботи студентів) проводиться за такими критеріями:

1. Завдання до семінарського заняття (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, психолого-педагогічні дослідження та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Розподіл балів, які отримують студенти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90–100	A	Зараховано
82–89	B	
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	
35–59	FX	не зараховано з можливістю

0–34	F	повторного складання не зараховано з обов'язковим повторним вивченням курсу
------	----------	--

6. Питання до підсумкового контролю з дисципліни «Політологія»

1. Зміст, структура, суб'єкти та основні функції політики.
2. Взаємодія політики з іншими сферами суспільного буття.
3. Політологія як наука та навчальна дисципліна.
4. Об'єкт, предмет, методи, категорії політології.
5. Функції політології.
6. Взаємозв'язок політології з іншими науками.
7. Сутність та види влади.
8. Характеристика політичної влади.
9. Ресурси влади.
10. Поняття й ознаки легітимності влади.
11. Типи легітимності влади.
12. Поняття, структура та механізми функціонування політичної системи суспільства.
13. Підходи до моделювання політичних систем.
14. Основні типології політичних систем.
15. Політична система України.
16. Поняття та структура політичного режиму.
17. Типологія політичних режимів.
18. Тоталітаризм як політичний режим.
19. Авторитаризм як політичний режим.
20. Демократичний політичний режим. Політичні принципи демократії.
21. Держава – головний інститут політичної системи.
22. Суть, ознаки, функції та форми держави.
23. Основні концепції походження держави.
24. Форми держави.
25. Державне правління, державний устрій, державний режим.
26. Організація державної влади в Україні.
27. Суть та основні ознаки правової держави.
28. Громадянське суспільство. Структура громадянського суспільства.
29. Сутність, генеза і функції політичних партій.

30. Типологія політичних партій.
31. Політичні партії України.
32. Поняття партійної системи. Типи партійних систем.
33. Основні типи виборчих систем.
34. Взаємозв'язок форм правління, партійних і виборчих систем.
35. Партійна і виборча система в Україні.
36. Поняття, права та функції громадських об'єднань.
37. Класифікація громадських об'єднань.
38. Громадські рухи та організації в Україні.
39. Поняття і функції груп інтересів.
40. Типологія груп інтересів.
41. Політичне представництво груп інтересів.
42. Політична культура та ідеологія.
43. Сутність політичної свідомості.
44. Становлення політичної думки в період Нового часу.
45. Розвиток політичної думки в Україні.

7. Рекомендована література

Базова

1. Давидович С. Політологія. Навч. посібник / С. Давидович, А. Сталовєрова, Г. Ткаченко, Я. Цецик, А. Циганчук, Т. Шевчук. – Рівне: НУВГП, 2014. – 218 с.
2. Новітня політична лексика (неологізми, okazіоналізми та інші новотвори) / [І. Вдовичин, Л. Угрин, Г. Шипунов та ін.]; за заг. ред. Н. Хоми. – Львів: «Новий світ», 2015. – 492 с.
3. Політологія. Навчально-методичний комплекс: підручник / За ред. Ф. Кирилюка. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 680 с.
4. Юрій М. Основи політології / М. Юрій. – К.: Кондор, 2009.

Допоміжна

1. Влада, суспільство, громадянин: проблеми взаємодії в сучасній Україні [Текст]: аналіт. доп. / [Андрійчук Т. С. та ін.; за ред. О. М. Майбороди]; НАН України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2013. – 63 с.
2. Волянюк О. Суспільна пам'ять і політика: мистецтво можливого [Текст]: монографія / Ольга Волянюк ; Укр. ін-т нац. пам'яті. – К.: Пріоритети, 2013. – 169 с.

3. Держава і громадянське суспільство в Україні: пошук концепції співпраці [Текст]: аналіт. доп. / [Балабан Р. В. та ін.; за ред. О. М. Майбороди]; Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К.: ППіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2013. – 371 с.
4. Дудчак А. «Демократическая» война как механизм ненасильственного передела мировых ресурсов [Текст]: [монографія] / Александр Дудчак, Александр Маначинский. – К.: Золотые Ворота, 2011. – 292 с.
5. Идеологические парадигмы современности [Текст]: монографія / Е. Сулима, М. Шепелев ; Днепропетр. нац. ун-т им. Олеся Гончара. – Д. : Изд-во ДНУ, 2012. – 711 с.
6. Івченко О. Людина в структурі громадянського суспільства: філософія ідентичності [Текст] / Івченко О. Г. ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – 2-ге вид. – К. : Знання України, 2013. – 379 с.
7. Кохан Г. Явище політичної корупції: теоретико-методологічний аналіз [Текст] : монографія / Г. В. Кохан; Нац. ін-т стратег. дослідж. – К.: НІСД, 2013. – 230 с.
8. Українська політична нація: проблеми становлення [Текст]: зб. наук. ст. / [за ред. М. М. Розумного (заг. ред.), М. Т. Степика, В. М. Яблонського]; Нац. ін-т стратег. дослідж. – Київ: НІСД, 2012. – 380 с.
9. Міфи щодо європейської інтеграції в офіційному дискурсі ЄС [Текст]: аналіт. доп. / А. В. Баровська; Нац. ін-т стратег. дослідж. – К.: НІСД, 2013. – 71 с.
10. Політико-ідеологічний процес в українському суспільстві в умовах модернізації: порівняльний аналіз [Текст]: монографія / [Ф. М. Рудич та ін.; за заг. ред. Ф. М. Рудича]; Нац. акад. наук України, Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса. – К.: ППіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2013. – 445 с.
11. Романюк А. Партії та електоральна політика / А. Романюк, Ю. Шведа. – Львів: Астролябія, 2005. – 366 с.
12. Рудакевич О. Політична культура національних спільнот: теорія та методологія дослідження [Текст]: монографія / О. Рудакевич; Терноп. нац. екон. ун-т. – Т.: ТНЕУ, 2013. – 350 с.
13. Трансформаційні процеси у країнах Вишеградської групи та Україні: порівняльний аналіз [Текст] / [В. Білчік та ін.]; за ред.

проф. Г. М. Перепелиці ; Foreign policy research inst. – К. : Стилос, 2013. – 301 с.

8. Інформаційні ресурси

1. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра всіх напрямків – К., 2002. – ПП. 13, С. 197.

2. Бібліотеки:

- НУВГП (33000, Рівне, вулиця Приходька, 75); тел.: 22-25-39;

- державна обласна (33000, Рівне, майдан Короленка, 6); тел.: 22-70-63.

Міські бібліотеки м. Рівного:

- ім. В. Короленка (вул. Київська, 44);

- № 9 (вул. С. Бандери, 9а);

- № 10 (вул. Гагаріна, 67);

- міська (вул. Корольова, 4);

- міська (вул. Вітебська, 3а).

3. www.mon.gov.ua

4. www.tspu.edu.ua // кредитно-модульна система

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Підписано до друку ____ _____ 20 ____ р.

Формат 60X84 1/16 Обсяг _____ ум. др. арк.

Замовлення: № _____ Тираж _____ прим.

Рівне, НУВГП, Соборна, 11

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний університет
водного господарства
та природокористування